

FELNŐTTKÉPZÉSI SZAKMAI PROGRAMKÖVETELMÉNY

1. a) A SZAKMAI PROGRAMKÖVETELMÉNY MEGNEVEZÉSE

Romák szociális segítője

b) SZAKMAI VÉGZETTSÉG MEGNEVEZÉSE

Romák szociális segítője

Szakmai programkövetelmény azonosító száma:	SzPk-00104-16-02 3 03 2 /1
Szakmai programkövetelmény érvényességének kezdete	2016-11-24

2. A SZAKMAI VÉGZETTSÉGGEL MEGSZEREZHETŐ KOMPETENCIÁKKAL

új, önálló tevékenység, munkaterületi feladat végezhető el

3. A SZAKMAI PROGRAMKÖVETELMÉNY MODULRENDSZERŰ

nem

4. AZ OKJ-BAN SZEREPLŐ AZON SZAKMACSOPORT, AMELYBE A PROGRAMKÖVETELMÉNY BESOROLHATÓ

2 - Szociális szolgáltatások

5. AZ EKKR-HEZ KAPCSOLÓDÓ MAGYAR KÉPESÍTÉSI KERETRENDSZER SZERINTI SZINTJÉNEK MEGHATÁROZÁSÁRA ÉS BESOROLÁSÁRA VONATKOZÓ MEGJELÖLÉSE

3 - szint

6. A SZAKMAI VÉGZETTSÉG JELLEGÉTŐL FÜGGŐEN A KÉPZÉS MEGKEZDÉSÉHEZ SZÜKSÉGES BEMENETI FELTÉTELEK

Iskolai előképzettség

befejezett tizedik évfolyam

Szakmai előképzettség

szakmai előképzettséghez nem kötött

Egészségügyi alkalmassági követelmények

nem szükséges

Előírt gyakorlati idő

nem szükséges

Egyéb feltételek

nem szükséges

7. A SZAKMAI VÉGZETTSÉGGEL ELLÁTHATÓ LEGJELLEMZŐBB TEVÉKENYSÉG, VAGY MUNKATERÜLET RÖVID LEÍRÁSA

A romák szociális segítője végzettség, a szociális munka ismereti bázisából merítve, a társadalmi felzárkózás érdekében végzett szakmai munkában képes aktív segítségnyújtásra, felsőfokú végzettséggel rendelkező szociális szakember irányítása mellett. A romák szociális segítője settlement-szerű jelenlét keretében nyújtott támogató szolgáltatást nyújt a támogatott roma közösségekben. Jelenlétével együttműködéseket generál és helyzetbe hozza a szociális szakembereket. A romák szociális segítője támogató beszélgetések keretében felismeri a veszélyeztetettség utaló jeleket a roma gyermekek, egyének, családok, közösségek esetében. Settlement-szerű jelenlét keretében nyújtott támogató tevékenységével segíti a célcsoport forrásrendszerekkel való kapcsolatának kiépítését. A romák szociális segítője a roma célcsoport hagyományainak, kulturális örökségének ismerete által képes a támogatott roma közösségekkel együttműködve, programlehetőségeket megfogalmazni a hagyományörzés és kultúra területén. A romák szociális segítője együttműködik a Roma Nemzetiségi Önkormányzatokkal és a közmunka programokat megvalósító szervezetekkel annak érdekében, hogy támogatott programok megvalósítása és eredményessége javuljon.

8. SZAKMAI VÉGZETTSÉGGEL BETÖLTHETŐ MUNKAKÖR MEGNEVEZÉSE ÉS BESOROLÁSA

FEOR főcsoport megnevezése	FEOR száma	Foglalkozás megnevezése	A szakmai végzettséggel legjellemzőbben ellátható tevékenység, munkaterület
3. Egyéb felsőfokú vagy középfokú képzettséget igénylő foglalkozások	3511	Szociális segítő	Romák szociális segítője

9. A SZAKMAI VÉGZETTSÉG MEGSZERZÉSÉHEZ SZÜKSÉGES KÉPZÉS KÉPZÉSI FORMÁTÓL FÜGGŐ MINIMÁLIS ÉS MAXIMÁLIS ÓRASZÁMA, ÉS AZ ELMÉLETI ÉS GYAKORLATI IDŐ ARÁNYA

A képzés "Egyéni felkészítés" képzési formában megvalósítható?

Nem releváns

A képzés "Csoportos felkészítés" képzési formában megvalósítható?

Igen

Csoportos felkészítés	Minimum	Maximum
A képzés óraszám	300	500
Elméleti képzés idő aránya (%)	30	
Gyakorlati képzés idő aránya (%)	70	

A képzés "Távoktatás" képzési formában megvalósítható?

Nem releváns

10. SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK LEÍRÁSA

A legjellemzőbb tevékenység vagy munkaterület ellátásához szükséges szakmai kompetenciákat leíró szakmai ismeretek, készségek és személyes kompetenciák, társas kompetenciák és módszerkompetenciák tanulási eredmények szerinti leírása

Tudás	Képesség	Attitűd	Felelősség, autonómia
Ismeri a szociális gondoskodás fogalmát, a szociális munkával kapcsolatos alapvető értékeket (emberi méltóság, tolerancia, egyenlőség, szolidaritás), és etikai szabályokat	Képes empátikusan, hitelesen, elfogadó módon részt venni a segítő folyamatban. Munkája során képes olyan magatartást tanúsítani, amely tiszteletben tartja a romák és más, szegregált körülmények között élők emberi méltóságát, egyenlőségét.	Elfogadja és szem előtt tartja a szociális segítség etikai elveit, szabályait. Kész a kompetencia határain belül elkötelezett munkát végezni. Törekedik az empátiára, az előítéletmentes, hiteles, elfogadó segítő kapcsolat kialakítására és fenntartására.	A komplex segítő folyamatban a szociális munkás vagy egyéb szakmai vezető (team) irányításával végzi szociális segítői tevékenységét.
(hátrányos megkülönböztetés tilalma, emberi méltóság tiszteletben tartása, titoktartás). Elsajátítja a segítő magatartás főbb jellemzőit (empátia, hitelesség, elfogadás).			
Megismeri a mélyszegénységben élő romákkal kapcsolatos szociális problémákat. Ismeri és érti a szociális segítség során végzett tevékenységeinek kompetencia határait.	A támogatott roma közösségekben - jelenlét típusú szolgáltatásnyújtás keretében - képes bekapcsolódni a kliensközpontú, egyénre szabott segítségnyújtás folyamatába, figyelembe véve a mélyszegénységben élők és romák szükségleteit.	Tiszteletben tartja az egyének emberi méltóságát, egyenjogúságát. Munkája során kötelezőnek fogadja el önmagára nézve diszkrimináció mentesség elveinek betartását.	Az elsődleges szükségletfelmérés, problémák azonosítása, információ nyújtás során, kompetencia határain belül önállóan végzi munkáját, amelyért felelősséget vállal.
	Képes saját kompetencia határainak megfelelően ellátni segítő munkáját és támogatni a szociális munkások tevékenységét.	Elkötelezett az egészséges életmód és életvezetés megerősítésének fontossága mellett.	

Rendelkezik az alapvető szükségletek, motivációk (szükséglet piramis), természetes támaszok beazonosításához szükséges tudással. Felismeri a veszélyeztetettségre utaló jeleket a roma egyének, családok, közösségek esetében.	Képes a felsőfokú képzettséggel rendelkező szakemberek által végzett erőforrás-, és problématerkép elkészítésével kapcsolatos tevékenységekben, valamint a szakmai teammunkában, problémamegoldásban közreműködni.	Vállalja a szakmai teammel való konstruktív együttműködést.	A klienssel kapcsolatos segítő munka során jelentkező lényeges döntési helyzetekben minden esetben egyeztet a szakmai vezetőkkel.
Tisztában van a kommunikációs folyamattal. Ismeri a segítő beszélgetés, a tanácsadás központi elemeit (így különösen az aktív hallgatás, az értő figyelem, a célzott beszélgetés jellemzőit).	Képes a támogatott roma közösségben - jelenlét típusú szolgáltatás keretében - támaszt nyújtó segítő beszélgetést folytatni.	Az információ átadásában, a segítő beszélgetések során kommunikációja nyitott, a mélyszegénységben élők és romák igényeihez igazodó.	
Intézménylátogatás keretében megismeri az adott település környezetében elérhető, szociális segítő tevékenységeket ellátó szervezeteket és munkájukat. Alkalmazza a terepgyakorlaton, az elméletben szerzett tudását.	Segítő munkája során felhasználja és alkalmazza a terepgyakorlaton megszerzett ismereteket, tapasztalatokat.		
Megismeri a közmunkaszervezés gyakorlatát. Alkalmazza a terepgyakorlaton, az elméletben szerzett tudását.			
Megismeri a magyarországi cigány etnikum történetét. Rendelkezik a cigány kultúra és hagyományok általános ismeretével (tánc, zene, irodalom, művészet, ételek), ezeket közvetíteni is tudja.	Képes a cigány hagyományok megismertetésére és közvetítésére, átadására. Képes segítséget nyújtani hagyományőrző közösségi rendezvények (táncház, irodalmi est, roma ünnepek) megszervezésében, a támogatott közösségekben.	Törekszik a roma kulturális hagyományok átadására és elfogadtatására. Nyitott más kultúrák hagyományainak megismerésére, elfogadására.	Szakmai irányítással közreműködik hagyományőrző rendezvények megtervezésében és szervezésében.
Ismeri és megnevezi a cigányságon belüli kulturális csoportokat (pl. oláh, beás, romungró stb.), ezek eltéréseit, egymáshoz való viszonyukat.	Képes felismerni a többségi társadalom és a roma nemzetiségi kulturális különbségeket.	Elkötelezett a többségi társadalom és a roma közösségek békés egymás mellett élésének elősegítésében.	Tudatosan fejleszti ismereteit, a szakmai vezetők irányításával, munkájának hatékonyabb elvégzése érdekében.

Ismeri a Roma Nemzetiségi Önkormányzatok és a roma civil szerveződések szerepét, feladatait a roma nemzetiség és kultúra hagyományainak megőrzésében.	Képes feltárni a támogatott közösségek lakóközösségében működő Roma Nemzetiségi Önkormányzatok, valamint roma nemzetiséggel foglalkozó civil szervezetek által nyújtott elérhető szolgáltatásokat.	Toleránsan kezeli a többségi társadalom és a roma nemzetiségi kulturális normák különbségeit.	Munkája során az együttműködések kiszélesítését, partnerségek kialakítását segíti.
Szervezetlátogatás és gyakorlat során megismeri a szolgáltatásnyújtás területén illetékes Roma Nemzetiségi Önkormányzat feladatait és szerepét a romák felzárkózásában. Alkalmazza a terepgyakorlaton, az elméletben szerzett tudását.	Segítő munkája során felhasználja és alkalmazza a terepgyakorlaton megszerzett ismereteket, tapasztalatokat.	Törekszik a roma kulturális hagyományok átadására és elfogadtatására. Nyitott más kultúrák hagyományainak megismerésére, elfogadására.	

A tervezett képzés munkaerő-piaci relevanciája

A 2020-ig szóló Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia kiemelt akcióterülete a Roma fejlesztési programok generálása és segítségnyújtás a romák számára. A 2014-2020 közötti évek EU pályázatait célzottan kívánnak megvalósítani olyan programokat, amelyek megvalósításához szükség van settlement jellegű, jelenlét keretében nyújtott szolgáltatásokra. A romák szociális segítője képzettséget megszerző emberek be tudnak kapcsolódni ezeknek a célzott programoknak a megvalósításába. A roma közösségek bevonása nélkül a kormányzati intézkedések megvalósítása - ideértve a különböző komplex programokat is - nem képzelhető el. A roma szociális segítő képzettség jelentheti a garanciát arra, hogy a hátrányos helyzetű csoportokat, és különösen a romákat érintő programokban juttatott támogatások, intézkedések, valamint ezek eredményei, a lehető legnagyobb arányban jussanak el közvetlenül a célcsoportokhoz.

11. A SZAKMAI VÉGZETTSÉG MEGSZERZÉSÉT IGAZOLÓ DOKUMENTUM KIADÁSÁNAK FELTÉTELEI

1. a képzés felnőttképzési szerződésben megjelölt óraszámának hetven százalékán való részvétel, és
2. a szakmai záró beszámoló sikeres teljesítése